

**คุณลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ของผู้นำชุมชน
ในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**
**Germain Leader Trait of Community Leaders in Municipality
Area of Phranakorn Si Ayutthaya Province**

อภิชาติ พานสุวรรณ*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของสมาชิกชุมชนต่อผู้นำชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยอาศัยหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ดำเนินการวิจัยโดยแจกแบบสอบถามด้านปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain และสภาพทั่วไปของชุมชน จำนวน ๓๙๘ ชุด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องคุณลักษณะผู้นำชุมชนตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain และสภาพทั่วไปของชุมชน คุณลักษณะผู้นำชุมชนตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain มีอิทธิพลในทางบวกต่อสภาพทั่วไปของชุมชนใน ๔ ด้าน คือความเป็นกันเอง ความเฉลียวฉลาด ความมุ่งมั่นและความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับ

คำสำคัญ : คุณลักษณะผู้นำชุมชน, ทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain, เทศบาล, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ABSTRACT

The objectives of research of Germain Leader Trait of Community Leader in Municipality Area of Phranakorn si ayutthaya Province were to study the expectation of community members to community leaders in municipality area of Phranakorn si ayutthaya province on the Germain principle. Research conducted by questionnaires of personal factors, Germain and the general condition of the community of 398 sets of data were analyzed by descriptive statistics; frequency, mean and standard deviation. Hypothesis were tested by t-test, ONE WAY ANOVA test and multiple linear regression equation. The findings showed that Personal factors have not different effects on different opinions about community leader

* คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

trait principles Germain and the general condition of the community. Community-based leader trait principles Germain have influence on the general condition of the community in a positive way in three areas such as knowing oneself, knowing the personal individual and knowing the society, respectively.

Keywords: Community Leader Trait, Germain, Municipalities, Ayutthaya

๑. บทนำ

เทศบาลถือเป็นองค์กรหนึ่งที่ตั้งขึ้นอยู่กับการปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีทรัพยากรงบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นของตนเองตลอดจนมีอำนาจอิสระในการจัดบริการในพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้จึงนับได้ว่าเทศบาลเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่มีผลบังคับใช้กับเทศบาลจำนวน ๑,๖๒๙ แห่ง ที่มีอยู่ทั่วประเทศในขณะนั้น^๑ ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒,๔๙๓ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติถึงอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลตำบลในการพัฒนาพื้นที่และโดยเฉพาะมาตรา ๕๐ (๗) ของกฎหมายเทศบาลและมาตรา ๑๖ (๑๐) ของกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กล่าวว่าการทำหน้าที่ของเทศบาลตำบลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมสงเคราะห์ให้แก่กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ไว้ว่าเทศบาลตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มสตรีเด็ก เยาวชนผู้สูงอายุ และผู้พิการทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตามที่ได้กล่าวถึงนั้นย่อมมีเป้าหมายสำคัญยิ่งอยู่ที่ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการตามที่ได้ปรากฏอยู่ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งได้มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ ที่ได้กล่าวกำหนดแนวทางการบริหารงานไว้ว่า “การบริหารราชการที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็นมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ”^๒

อย่างไรก็ตามการบริหารงานเทศบาลก็ยังต้องอาศัยชุมชนเป็นหลักในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงเทศบาลจึงได้

^๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สถิติข้อมูลการศึกษาท้องถิ่น ปีการศึกษา ๒๕๕๐ อสารักขาตินแดน, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, (ม.ป.ป.), การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, ๒๕๕๑), หน้า ๑.

ออกกระเปาะไปด้วย การจัดตั้งชุมชนและคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน ดำเนินไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยและไปในทิศทางเดียวกันในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการทำแผนชุมชน ให้ทุกหมู่บ้านได้มีการจัดทำแผนชุมชนและได้มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน โดยเป้าประสงค์หลักคือ ชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน แต่ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้แผนชุมชนประสบความสำเร็จคือบทบาทชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนในฐานะเจ้าของเจ้าของชุมชนที่จะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน จากประเด็นดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผู้นำชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้นำชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนงานสรรหาและพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ดูแลให้สมาชิกในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยในปัจจุบันนักวิชาการได้ระบุคุณสมบัติที่สำคัญของผู้นำในยุคปัจจุบันต้องประกอบไปด้วย จริยธรรมของผู้นำ พื้นฐานของการทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีพฤติกรรมที่มีคุณธรรม จริยธรรม การดูแลเอาใจใส่ชุมชนและการมุ่งพัฒนาสนับสนุนให้สมาชิกในชุมชนได้รับพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาคูณลักษณะผู้นำชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยอาศัยหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain^๒ ที่ประกอบด้วย ความเป็นกันเอง ความเฉลียวฉลาด ความมุ่งมั่นและความมั่นใจในตนเอง เพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนว่าต้องการผู้นำในลักษณะใดตามหลักทฤษฎีข้างต้น ด้วยสมมติฐาน ๓ ข้อคือ

H_๑ ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำชุมชนตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ที่แตกต่างกันของประชากรในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

H_๒ ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อสภาพทั่วไปของชุมชนที่แตกต่างกันของประชากรในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

H_๓ คุณลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain มีอิทธิพลต่อสภาพทั่วไปของชุมชนในทางบวก

^๒ Germain, M. L. Development and Preliminary Validation of a Psychometric Measure of Expertise: the Generalized Expertise Measure. **Unpublished doctoral dissertation**. Barry University, (Florida, 2006), p.26.

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๒ เพื่อศึกษาการใช้หลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ในการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๓ เพื่อศึกษาความคาดหวังของสมาชิกชุมชนต่อผู้นำชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งเน้นการทำวิจัยหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้นำและสภาพทั่วไปของชุมชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วยชุมชนจำนวน ๑,๒๕๕ ชุมชน โดยอาศัยตัวแปร ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยคุณลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain เป็นตัวแปรต้น และสภาพทั่วไปของชุมชนเป็นตัวแปรตาม โดยทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคณะกรรมการชุมชน กลุ่มผู้บริหารเทศบาล (นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและรองปลัดเทศบาล) และกลุ่มสมาชิกชุมชน (ประชาชน ผู้ประกอบการร้านค้า ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านพระภิกษุ สมาชิกสภาเทศบาล) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างจาก เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๓ ได้จำนวนตัวอย่าง ๓๘๘ คน การเลือกตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกประชากรเป็นกลุ่มตามชุมชน แล้วสุ่มอย่างง่ายในแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของขนาดตัวอย่างต่อจำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม (Proportional Allocation) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ คณะกรรมการชุมชนจำนวน ๑๒๕ คน ผู้บริหารเทศบาลจำนวน ๔๐ คน สมาชิกชุมชนจำนวน ๒๑๔ คน ซึ่งพื้นที่ที่ใช้ศึกษาได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชากรข้างต้นด้วยแบบสอบถามจำนวน ๒๘ ข้อ เพื่อสำรวจปัจจัยส่วนบุคคล ๗ ข้อ คุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีของ Germain จำนวน ๔ ข้อ และสภาพทั่วไปของชุมชน จำนวน ๙ ข้อ นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรง (IOC: Index of item objective congruence) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน แบบสอบถามทุกข้อ มีค่าความเที่ยงตรงมากกว่า ๐.๗ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ สำหรับการหาความ

^๓Krejcie, R.V.,and Morgan D.W. "Determining Sample Size for Research Activities." (Psychological measurement, 1970), p.887.

เชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบัค (Cronbach's coefficient)^๔ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ ๐.๙๙๑ ซึ่งมีค่ามากกว่า ๐.๘ แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้^๕ นำแบบสอบถามไปแจกตามกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) สถิติ t-test และสถิติวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

๕. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็นสองตอน ดังนี้คือ

๕.๑ ผลการทดสอบข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการสำรวจข้อมูลเชิงพรรณนาของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มประชากรเป็นเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนประมาณ ๑ : ๑.๓ (เพศชาย จำนวน ๑๗๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๓.๗๐ เพศหญิง จำนวน ๒๒๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๕๖.๓๐) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง ๓๐-๓๙ ปี (จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๓๖.๔๐) รองลงมาคืออยู่ในช่วง ๔๐-๔๙ ปี (จำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๘.๐๐) ระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่อยู่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐๐) รองลงมาคือระดับปริญญาตรี (จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๒.๐๐) ตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในชุมชน (จำนวน ๒๖๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๖๕.๓๐) รองลงมาคือประธานชุมชน (จำนวน ๘๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๑.๑๐) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในช่วง มากกว่า ๑๐ ปี (จำนวน ๑๓๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๓๒.๗๐) รองลงมาอยู่ในช่วง ๗-๑๐ ปี (จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๘.๖๐) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่า ๑๐ ปี (จำนวน ๓๐๖ คน คิดเป็น ร้อยละ ๗๖.๙๐) รองลงมาอยู่ในช่วง ๗-๑๐ ปี (จำนวน ๕๒ คน คิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๐๐) อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ ข้าราชการการเมือง/สมาชิกเทศบาลและรับจ้าง จำนวน ๘๗ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๑.๙๐ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๐ และ จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๐ ตามลำดับ สำหรับระดับความคิดเห็นของประชากรในเรื่องลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีของ Germain และสภาพทั่วไปของชุมชนรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑

^๔ Cronbach, Lee Joseph, *Essentials of Psychological Testing 3rd ed*, (New York: Harper and Row.1970), p.187.

^๕ กัลยา วานิชย์บัญชา, *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๕๘.

๕.๒ ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเรื่องคุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ ซึ่งทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเรื่องสภาพทั่วไปของชุมชน ซึ่งทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ คุณลักษณะผู้นำชุมชนตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ มีอิทธิพลต่อสภาพทั่วไปของชุมชนในทางบวก โดยข้อที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ ความเป็นกันเอง ความเฉลียวฉลาด ความมุ่งมั่นและความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับ คุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ มีอิทธิพลต่อสภาพทั่วไปของชุมชนในทางบวก

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณลักษณะด้านปัจจัยส่วนบุคคล เพศที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทำให้ระดับความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อสภาพทั่วไปของชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ค่า Sig. มีค่าเท่ากับ ๐.๓๑ สรุปได้ว่าเพศที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพทั่วไปของชุมชน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

๖. อภิปรายผล

๖.๑ ข้อมูลเบื้องต้นของประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษามีส่วนใหญ่มักมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี เนื่องจากชุมชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังเป็นชุมชนชนบทซึ่งโอกาสในการศึกษาต่อในระดับสูงยังมีข้อจำกัด รวมถึงชุมชนในเขตเทศบาลอยุธยาเป็นชุมชนผสมระหว่างอุตสาหกรรมกับเกษตรกรรม ซึ่งต้องการแรงงานที่มีการศึกษาในสายอาชีพเฉพาะด้าน จึงทำให้ชุมชนเหล่านี้มีประชากรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ประสพการณ์การทำงานและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่มากกว่า ๑๐ ปี เนื่องจากชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นชุมชนดั้งเดิมที่มีผู้อาศัยอยู่นานหลายชั่วอายุคนและเป็นแหล่งที่มีประชากรย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่อาศัยนับตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่มีการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมขึ้นหลายแห่งในประเทศไทย และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นหลายแห่งทำให้ประชากรจากที่อื่นอพยพเข้ามาอยู่อาศัยเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรเป็นข้าราชการและข้าราชการการเมืองและอาชีพรับจ้าง เป็นผลเนื่องมาจากการยกระดับการปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้มีการขยายตัวของตำแหน่งงานที่เป็นข้าราชการและข้าราชการการเมืองจากการเลือกตั้งมากขึ้น ส่วนลูกจ้างมีจำนวนมากเพราะการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่เข้ามาสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖.๒ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๑. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณลักษณะด้านปัจจัยส่วนบุคคล เพศที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทำให้ระดับความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อคุณลักษณะผู้นำชุมชนตามทฤษฎีคุณลักษณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ค่า Sig. มีค่าเท่ากับ

๐.๙๓ สรุปได้ว่าเพศที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำชุมชนตามทฤษฎีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕

๒. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้นของคุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะตัวแปรตามได้แก่ สภาพทั่วไปของชุมชน และตัวแปรอิสระได้แก่ คุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ (ซึ่งมีตัวแปรย่อยได้แก่ ความเฉลียวฉลาด ความมุ่งมั่น ความเชื่อมั่นในตนเองและความเป็นกันเอง) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression) ผู้วิจัยเลือกวิธีการวิเคราะห์การถดถอยโดยวิธี Stepwise เพื่อจะได้สมการถดถอยเชิงพหุได้ค่าประมาณที่ถูกต้องเหมาะสม

ตาราง ๑. การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุของสภาพชุมชนในเขตเทศบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อคุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีคุณลักษณะ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	Sig.
ค่าคงที่	๐.๓๙๑	.๐๐๐**
ความเป็นกันเอง	๐.๔๑๗	.๐๐๐**
ความเฉลียวฉลาด	๐.๒๒๐	.๐๐๐**
ความมุ่งมั่น	๐.๑๘๖	.๐๐๐**
ความเชื่อมั่นในตนเองสูง	๐.๐๗๘	.๐๑๕*

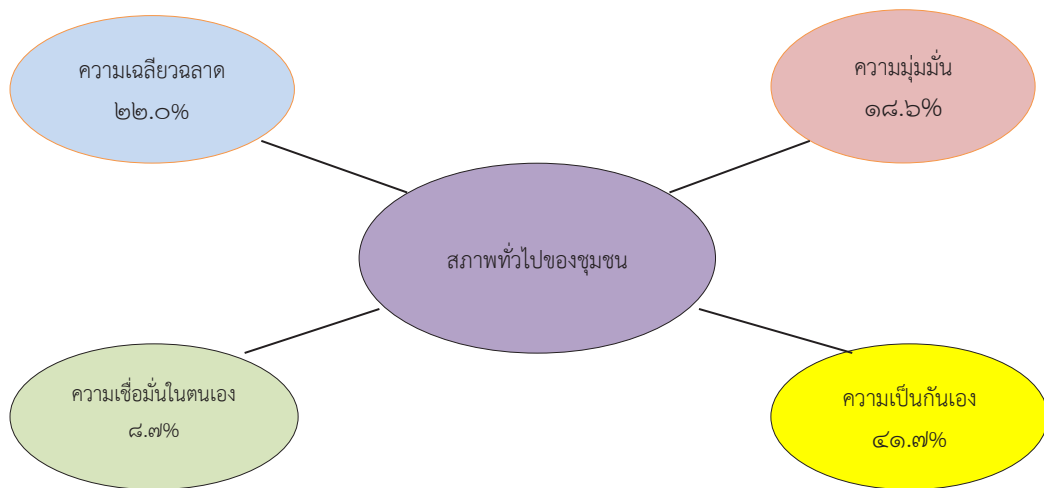
$$R^2 = ๐.๗๕๙, \text{ *ระดับนัยสำคัญ } .๐๕^*$$

ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัว (จากตัวแปรต้นจำนวนทั้งหมด ๔ ตัว) ประกอบด้วย ความเป็นกันเอง ความเฉลียวฉลาด ความมุ่งมั่น ความเชื่อมั่นในตนเอง มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อตัวแปรตาม (สภาพทั่วไปของชุมชน) อย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ โดยที่ตัวแปรความเป็นกันเอง มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ ๐.๔๑๗ ตัวแปรความเฉลียวฉลาด มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ ๐.๒๒๐ ตัวแปรความมุ่งมั่น มีสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ ๐.๑๘๖ และตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ ๐.๐๗๘ โดยความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรอิสระมีความเป็นเส้นตรงประมาณร้อยละ ๗๕.๙

ผลการวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการเชิงเส้นแสดงความสัมพันธ์ดังนี้

$$\text{สภาพทั่วไปของชุมชน} = ๐.๓๙๑ + ๐.๔๑๗ (\text{เป็นกันเอง}) + ๐.๒๒๐ (\text{เฉลียวฉลาด}) + ๐.๑๘๖ (\text{มุ่งมั่น}) + ๐.๐๗๘ (\text{เชื่อมั่น})$$

จากความสัมพันธ์ข้างต้นสามารถนำมาสรุปองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสภาพทั่วไปของชุมชนได้ดังรูปที่

แผนภาพที่ ๑.๑ ความสัมพันธ์ของสภาพทั่วไปของชุมชนกับคุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ

๗. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะผู้นำตามหลักทฤษฎีคุณลักษณะของ Germain ของผู้นำชุมชนชนในเขตเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้บริหารเทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลรวมทั้งเจ้าหน้าที่บุคลากรต่างๆ ที่ได้เสียสละเวลาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตรวจทานความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แนะนำแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้โอกาสและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอ่านรายงานวิจัยฉบับนี้พร้อมข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยทำให้ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจนสามารถนำบทความวิจัยฉบับนี้ตีพิมพ์เผยแพร่จนประสบความสำเร็จ

๘. ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. เทศบาลควรออกระเบียบกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งคณะกรรมการชุมชนให้เป็นไปตามคุณลักษณะผู้นำชุมชนที่พึงประสงค์ของสมาชิกชุมชน

๒. เทศบาลควรออกระเบียบเรื่องเกณฑ์ประเมินการทำงานของประธานคณะกรรมการชุมชนและให้มีการประเมินโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน

๓. เทศบาลควรจัดทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาท้องถิ่นในการจัดทำโครงการพัฒนาผู้นำชุมชนทั้งด้านความรู้และด้านคุณธรรมจริยธรรม

๘.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. เทศบาลควรจัดทำแผนพัฒนาคุณลักษณะผู้นำชุมชนทุกปีโดยมีกระบวนการสำรวจหาความจำเป็นในการพัฒนาผู้นำชุมชน

๒. เทศบาลควรจัดตั้งชุมชนต้นแบบที่มีคณะกรรมการชุมชนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ไว้เป็นชุมชนนำร่องเพื่อการศึกษาและพัฒนาชุมชนอื่นต่อไป

๓. เทศบาลควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาท้องถิ่นและคณะกรรมการชุมชนพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาผู้นำชุมชนทั้งหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรระยะยาว

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, ๒๕๕๑.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่๑๑. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). ธรรมบุญชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๗.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาเถปิฎก ๒๕๕๐. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

(๒) วิทยานิพนธ์/รายงานการวิจัย

พิเชษฐ์ อิมสุข. “การประเมินศักยภาพตามแนวพุทธของศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่การศึกษาพบุรี
เขต ๑”. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๘.

๒. ภาษาอังกฤษ**(I) Books:**

Cronbach, Lee Joseph. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper and Row, 1970.

Germain, M. L. Development and Preliminary Validation of A Psychometric Measure of Expertise: The Generalized Expertise Measure. **Unpublished Doctoral Dissertation**. Barry University, Florida, 2006.